

ADVIES

2008-007

6 maart 2008

Klacht geen rugzakje, uitzonderingspositie, intimidatie, communicatie, te veel leerkrachten

Leerling krijgt volgens klager ten onrechte geen rugzakje, uitzonderingspositie, intimidatie, geen communicatie met docent, te veel leerkrachten.

De Commissie overweegt als volgt: De door de school gevolgde procedure voor het verkrijgen van een rugzakje is niet onzorgvuldig geweest. Ook kan niet in redelijkheid worden gezegd dat het behandelen van de leerling als jongste kleuter, gezien zijn ontwikkelingsniveau, onzorgvuldig of anderszins ten onrechte is geweest. De Commissie overweegt in kader van de vermeende intimidatie dat de toon waarop het gesprek heeft plaatsgevonden zich onttrekt aan de waarneming van de Commissie, zodat ze hierover geen oordeel kan uitspreken. De Commissie stelt daarnaast vast dat de school heeft erkend dat het niet juist is geweest dat de juf heeft geweigerd om het 10-minutengesprek te laten plaatsvinden. Naar het oordeel van de Commissie kan de wisseling van leerkrachten door overmacht niet aan de school worden toegerekend.

De Commissie acht de klacht deels ongegrond, deels gegrond

1. Verloop van de klachtenprocedure

- 1.1. Bij brief van onder meer 4 februari 2008 heeft klager zich tot de Landelijke Klachtencommissie gewend met het verzoek de klacht betreffende de handelwijze van De *school ten aanzien van zijn zoon R. te behandelen.
- 1.2. De Commissie heeft het bevoegd gezag en de directeur van De *school gevraagd te reageren op het gestelde in de klachtbrief.
- 1.3. Bij schrijven van 13 februari 2008 heeft de heer N. namens het bevoegd gezag gereageerd op het gestelde in de klachtbrief.
- 1.4. Bij schrijven van 20 februari 2008 hebben mevrouw L., directeur, mevrouw A, adjunct-directeur en mevrouw T., intern begeleider bij De *school gereageerd op het gestelde in de klachtbrief.
- 1.5. Op 6 maart 2008 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Utrecht. Klager is in persoon verschenen. Namens het bevoegd gezag is verschenen de heer N., lid van het College van Bestuur. Tevens zijn verschenen mevrouw L., directeur, mevrouw A., adjunct-directeur en mevrouw T., intern begeleider bij De *school.

2. Standpunt klager

Uit hetgeen schriftelijk en op de hoorzitting door klager naar voren is gebracht, leidt de Commissie - kort en zakelijk weergegeven - de navolgende (deel-)klachten af.

- I De school heeft ten onrechte niet direct voor R. een rugzakje aangevraagd, terwijl hij er wel recht op had. Hierdoor is wellicht een grotere achterstand in de ontwikkeling van R. ontstaan dan strikt noodzakelijk is geweest.
- II De school behandelt R. als een uitzonderingsgeval. De school geeft hem ten onrechte geen normale opdrachten en de school uit zich alleen maar negatief over R..
- III De school heeft klager geïntimideerd en onder druk gezet door te verzoeken om in te stemmen met het opstellen van een onderwijskundig rapport ten behoeve van het verwijzingstraject naar een andere school.
- IV Ten onrechte mocht klager geen tien-minutengesprekken hebben met de leerkracht van R..
- V Ten onrechte is R. in een klas met twee leerkrachten geplaatst, waar door het jaar heen te veel personeelwisselingen hebben plaatsgevonden.

3. Standpunt bevoegd gezag en de school

In september 2005 is R. begonnen op De *school. Vanuit de voorschoolse periode is een verwijzing naar het Audiologisch Centrum Amsterdam (ACA) opgestart. In de vragenlijst van het ACA heeft de school aangegeven dat zij twijfelt of het reguliere onderwijs voor R. haalbaar is, gezien de omstandigheid dat er sprake is van een zorgelijk beeld bij R. op het gebied van motoriek, taal-spraakontwikkeling en gedrag.

Eind december 2005 heeft klager in een gesprek met de school aangegeven dat het ACA denkt aan verwijzing naar een school voor speciaal onderwijs. Klager heeft op dat moment aangegeven het niet eens te zijn met een verwijzing naar een school voor speciaal onderwijs.

In januari 2006 heeft er een gesprek met de adjunct-directeur, de intern begeleidster en klager plaatsgevonden om de situatie van R. te bespreken. De school heeft op dat moment geen inzage in het rapport van het ACA gekregen. Begin maart 2006 heeft de school voorgesteld om een verwijzing van R. naar het Jan van Breemeninstituut in werking te zetten. Dit om meer inzicht te krijgen in de ontwikkelingsachterstand van R. en voor het realiseren van adequate begeleiding voor hem. Begin april 2006 heeft er een gesprek plaatsgevonden met de leerkracht, de adjunct-directeur en klager, waarin de zorgelijke achterstand in de ontwikkeling van R. is besproken. Verder is besproken dat de school de leerplichtambtenaar wil benaderen aangezien klager de informatie uit het rapport van het ACA, die van belang is voor school, niet wil laten inzien. Begin mei 2006 heeft klager uiteindelijk het rapport van het ACA afgegeven. Uit die gegevens komt naar voren de verstandelijke vermogens van R. van een laag niveau zijn, IQ 66. Hij laat een achterstand zien in zijn hele ontwikkeling en het ACA adviseert aanmelding bij het Zorgplatform.

In juni 2006 is het onderzoek door het Jan van Breemeninstituut afgerond. In september 2006 heeft de intern begeleidster met klager besproken dat zij het zinvol acht om het onderwijskundig rapport voor het Zorgplatform te gaan schrijven. Klager heeft hiermee ingestemd. In december 2006 en maart 2007 heeft mevrouw N. van het Jan van Breemeninstituut in gesprekken met de school en klager aangegeven dat zij denkt dat het goed is om R. met een zogenaemde "rugzak" nog langer bij de jongste kleuters te laten zitten en niet naar het speciaal onderwijs te verwijzen. De school kan zich niet

vinden in dit advies. De intern begeleider heeft klager op 20 maart 2007 telefonisch uitgenodigd voor een gesprek, maar klager heeft op dat moment aangegeven niet meer in gesprek te willen. De heer V. van Weer Samen Naar School heeft zich op het standpunt gesteld dat R. niet binnen het reguliere onderwijs kan worden behouden en hij heeft geadviseerd om het Zorgplatform om advies te vragen als de ouders blijven weigeren het onderwijskundig rapport te ondertekenen.

Op 25 april 2007 heeft de intern begeleider klager telefonisch gesproken. Klager heeft geuit dat hij ontevreden is over de dwingende benadering. De intern begeleider heeft uitgesproken dat ze niets wil forceren maar dat ze uit ervaring weet dat de route naar het speciaal onderwijs erg lang kan zijn en dat het niet ondertekenen door klager van het onderwijskundig rapport voor grote vertraging zorgt. In juni 2007 heeft klager het onderwijskundig rapport getekend.

In september 2007 heeft klager R. bij verschillende reguliere scholen in de omgeving aangemeld en heeft hij aangegeven niet meer in gesprek te willen met De *school. De scholen hebben R. niet aangenomen. Het Zorgplatform heeft de onderzoeksgegevens van het Jan van Breemeninstituut opgevraagd. Hieruit blijkt dat het IQ van R. 55 is. Het Zorgplatform heeft in oktober 2007 REC 3 ZMLK geadviseerd. Ouders kunnen zich in dit advies niet vinden. Het Zorgplatform heeft als tweede mogelijkheid aangeboden R. te plaatsen op het speciaal basisonderwijs met ondersteuning van een rugzakje (leerling gebonden financiering) vanuit het ZMLK. SBO De D. heeft in januari 2008 besloten R. niet aan te nemen omdat zij niet de goede zorg kunnen bieden. Op dit moment heeft de Permanente Commissie Leerlingenzorg klager de ruimte gegeven om te zoeken naar een SBO school die R. wil aannemen.

De school is van mening dat het verwijzingstraject correct is doorlopen. Ook heeft de school de ouders de emotionele ruimte en begeleiding gegeven bij het moeilijke acceptatieproces. De school begrijpt dat de ouders dit als druk hebben ervaren, maar het is van de kant van de school met goede bedoelingen geweest. De school heeft R. onderwijs geboden dat binnen de mogelijkheden realiseerbaar was. Met betrekking tot de omstandigheid dat het derde jaar wat betreft de leerkrachten geen stabiel jaar is geweest wijst de school op de overmacht van een griepgolf in het najaar en het uitvallen van de leerkracht na de kerstvakantie.

4. Overwegingen Commissie

De Commissie stelt allereerst vast dat de klacht niet gericht is op de verwijzing van R. naar het speciaal basisonderwijs. Klager ziet thans in dat het speciaal basisonderwijs voor zijn zoon R. een betere omgeving is dan het reguliere onderwijs.

Ten aanzien van de (deel)klacht I, dat de school ten onrechte niet direct een rugzakje heeft aangevraagd voor R., terwijl hij er wel recht op had, waardoor wellicht een grotere achterstand is ontstaan dan strikt noodzakelijk is geweest, overweegt de Commissie als volgt.

Onder III zijn de stappen beschreven die de school heeft doorlopen. Klager heeft het door de school gestelde niet weersproken. Gezien de onder III beschreven acties die de school door de jaren heen heeft ondernomen, waaronder kort gezegd de verwijzing van R. naar het Jan van Breemeninstituut, het inwinnen van advies bij Weer Samen naar School en bij het Zorgplatform, moet naar het oordeel van de Commissie worden vastgesteld dat de school het verwijzingstraject van R. zorgvuldig en op een juiste wijze heeft doorlopen. De school heeft van het begin af getracht om inzage te verkrijgen in het

ontwikkelingsniveau van R. om goede zorg te realiseren voor de toekomst en om R. optimale ontwikkelingskansen te geven. In dit kader hecht de Commissie eraan op te merken dat klager met betrekking tot het ontwikkelingsniveau van R. niet altijd even open is geweest naar de school toe. Zo is het rapport van het ACA eerst in mei 2006 afgegeven, terwijl het eind november 2005 is afgerond. Ook is geen inzage gegeven in het onderzoek van het Jan van Breemeninstituut. Daarvan is de school eerst in september 2007 via het Zorgplatform op de hoogte geraakt. In september 2006 heeft klager ingestemd met het opstellen van het onderwijskundig rapport en de school heeft daarmee een begin gemaakt. Echter uiteindelijk heeft klager het onderwijskundig rapport eerst in juni 2007 getekend.

De Commissie overweegt in dit kader dat een onderwijskundig rapport nodig is voor alle verwijspcedures, of het nu gaat om het verkrijgen van een rugzakje of om plaatsing op een school voor speciaal onderwijs. Voor beide trajecten is een beschikking nodig. Wanneer de beschikking eenmaal afgegeven is, kunnen ouders aangeven of zij hun kind willen plaatsen in een school voor speciaal onderwijs (SO), of met een rugzakje in een school voor speciaal basisonderwijs (SBO) of regulier onderwijs. Dit laatste geschiedt in overleg met WSNS en de betrokken scholen voor SBO of basisonderwijs. Deze scholen moeten daar namelijk wel de mogelijkheden voor kunnen bieden.

De Commissie constateert dat het voor klager onvoldoende duidelijk is geweest dat ook voor het traject voor het verkrijgen van een rugzakje de gegevens van het - door de ouders ondertekende - onderwijskundig rapport essentieel zijn.

In deze zin is er een misverstand ontstaan en heeft het geschort aan de communicatie vanuit de school naar klager toe. Maar de Commissie is van oordeel dat niet staande kan worden gehouden dat de school onvoldoende inspanningen heeft verricht om de noodzakelijke aanmelding bij het Zorgplatform te realiseren.. De door de school gevolgde procedure is niet onzorgvuldig geweest. De klacht acht de Commissie dan ook ongegrond.

Met betrekking tot de deelklacht II dat de school R. als een uitzonderingsgeval heeft behandeld en dat hem ten onrechte geen normale opdrachten zijn verleend, overweegt de Commissie dat uit de observatieverslagen van leerkracht M. van september 2006-juni 2007 blijkt dat de leerkracht zich - binnen haar mogelijkheden - intensief heeft bezig gehouden met R.. Dit heeft - zo heeft ook klager op de hoorzitting erkend - erin geresulteerd dat R. met kleine stapjes vooruit is gegaan. Naar het oordeel van de Commissie kan niet in redelijkheid worden gezegd dat het behandelen van R. als jongste kleuter, waaraan geen opdrachten zoals aan de oudste kleuters zijn gegeven, gezien zijn ontwikkelingsniveau, onzorgvuldig of anderszins ten onrechte is geweest. Er is bovendien niet aannemelijk geworden dat de school zich negatief over R. heeft uitgelaten. Klager heeft in dit kader geen feiten en omstandigheden vermeld. De Commissie acht deze deelklacht ongegrond.

Met betrekking tot deelklacht III, dat de school klager heeft geïntimideerd en onder druk heeft gezet, overweegt de Commissie het volgende. Op de hoorzitting heeft de intern begeleider aangegeven dat zij begrijpt dat ze wellicht dwingend is overgekomen toen zij de twee wegen, - inhoudende enerzijds op het eerste advies van mevrouw N. een extra jaar kleuteren en anderzijds het inzetten van het verwijzingstraject door middel van het opstellen van het onderwijskundig rapport - wilde gaan bewandelen. Dit scenario was ingegeven vanuit de wetenschap dat met een verwijzingstraject naar speciaal (basis) onderwijs lange tijd is gemoeid. De door klager gevoelde druk van de zijde van de school is -zo heeft de intern begeleider betoogd - ingegeven vanuit de beste bedoelingen die de school met R. had. De Commissie overweegt in dit kader dat de toon waarop het gesprek heeft plaatsgevonden zich onttrekt aan de waarneming van de Commissie, zodat ze hierover geen oordeel kan uitspreken. De Commissie acht deelklacht III ongegrond.

Met betrekking tot deklacht IV dat klager ten onrechte geen gesprekken mocht hebben met de leerkracht van R., overweegt de Commissie dat op de hoorzitting de school heeft erkend dat het niet juist is geweest als de juf inderdaad heeft geweigerd om het 10-minutengesprek te laten plaatsvinden. De directeur van de school heeft op de hoorzitting hiervoor haar excuus aangeboden. Deze deklacht is derhalve gegrond.

Met betrekking tot deklacht V dat klager's zoon ten onrechte in een klas met twee leerkrachten is geplaatst en er daarna veel personeelwisselingen hebben plaatsgevonden overweegt de Commissie als volgt.

De Commissie acht het niet onredelijk dat de school in het derde schooljaar R. bij een andere leerkracht heeft geplaatst. De omstandigheid dat daar twee vaste leerkrachten - 1 leerkracht vier dagen en 1 leerkracht een dag per week - les geven kan daar niet aan afdoen. De feiten dat in het najaar de leerkrachten getroffen zijn door de griep en dat na de kerstvakantie een leerkracht in verband met ziekte voor langere tijd is uitgevallen, zijn vervelende omstandigheden, maar hebben voor de school een situatie van overmacht doen ontstaan. Naar het oordeel van de Commissie kan dit niet aan de school worden toegerekend. Deze klacht acht de Commissie dan ook ongegrond.

5. Oordeel omtrent de gegrondheid van de klacht

De Commissie verklaart de deklachten I, II, III en V ongegrond en verklaart de klacht IV gegrond.

6. Advies

De Commissie adviseert de school om de (ingewikkelde) procedure voor aanmelding bij Zorgplatform zo helder mogelijk te beschrijven in de schoolgids en in voorkomende gevallen de ouders hierover uitgebreid te informeren, zodat misverstanden in de toekomst zoveel mogelijk voorkomen kunnen worden.

Aldus gegeven op 6 maart 2008 door mr. E.I. Batelaan-Boomsma, drs M. Hoogenkamp, Th. Huizer als leden, in tegenwoordigheid van mr. F.J.H. Stevens als secretaris.